

Ὁ κ. **Αρ. Κούζης** παράτηρε τὰ ἐξῆς :

Λίαν εὐπρόσδεκτος ἡ ἀνακοίνωσις τοῦ κ. Χατζῆ περὶ ἐνὸς κώδικος περιέχοντος τὸ ἔργον Στεφάνου τοῦ Ἀλεξανδρέως περὶ τῆς ἱεράς καὶ θείας τέχνης τῆς τοῦ χρυσοῦ ποιήσεως· διότι ὄντως τὸ κατὰ τὸ 1842 τὸ πρῶτον ἐκδοθὲν ὑπὸ τοῦ Ideler (ἐν τῇ συλλογῇ τῶν *Physici et medici graeci minores*, 2, σ. 199-202) κείμενον χρήζει ἐπιμελοῦς ἀναθεωρήσεως ἐπὶ τῇ βάσει πάντων τῶν ὑφισταμένων κωδίκων. Ἦδη δ' εὐτυχῶς ἐν τοῖς εἰδικοῖς καταλόγοις τῶν ἀλχημικῶν χειρογράφων ἀναγράφονται λεπτομερῶς οἱ ὑπάρχοντες κώδικες τοῦ ἔργου τούτου ἐν ταῖς κυριωτέραις βιβλιοθήκαις τῆς Εὐρώπης, ὧν τέσσαρας, ἐν Βερολίνῳ, Ἐσκοριάλῃ, Λειψίᾳ, Βενετίᾳ εἶχον ἤδη περιγράψει ἐν τοῖς *Handschr. d. ant. Ärzte* (II, 95) ὡς ἀναφερομένους εἰς Στέφανον τὸν Ἀλεξανδρέα. Ἀλλὰ καὶ ἐν Ἑλλάδι εὕρηται κωδικὸς τις τοῦ ἔργου τοῦ Στεφάνου, ὧν εἷς μὲν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς Βουλῆς (N^ο 126) μετὰ περιλήψεως τῶν κεφαλαίων γενομένης ὑπὸ τοῦ ἀντιγράφου Ἱεροθέου ἱεροδιακόνου ἐκ Σμύρνης, ἕτερος ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς Ζαγοράς (N^ο 58) καταγραφεὶς ὑπὸ τοῦ συναδέλφου κ. Κ. Δουβουνιώτου, τρίτος τῆς χριστιανικῆς ἀρχαιολογικῆς ἐταιρείας ὑπ' ἀριθ. 321 καὶ τέταρτος τῆς ἐν Ἀθῶν Βατοπεδινῆς ὑπ' ἀριθμ. 665, οὕτω δ' οἱ ἐν Ἑλλάδι γνωστοὶ κώδικες μετὰ τοῦ ὑπὸ τοῦ κ. Χατζῆ ἀνακοινομένου ἀνέρχονται εἰς πέντε. Ἐν τῷ κώδικι τῆς Βουλῆς περιλαμβάνονται μάλιστα καὶ τινὰ ἔργα ἀλχημικά, οἷα τοῦ Συνεσίου καὶ Ἡλιοδώρου, ἐν δὲ τῷ τῆς Ζαγοράς τοῦ Ζωσίμου καὶ Ἀνεπιγράφου. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτων καὶ παρ' ἐμοὶ νῦν εὕρηται ὁ ἐξαιρετος χαρτῶος οὗτος κώδιξ, ὁ ἄριστα διατηρούμενος, ὃν ἐπιδεικνύω ὑμῖν, ὃ δοθείς μοι ὑπὸ τῆς Ἐταιρείας τῶν Μεσαιωνικῶν γραμμάτων πρὸς ἐξέτασιν καὶ ἀνακοίνωσιν, ἣν ἔχω ἐτοίμη. Οὗτος ἐκτὸς τῶν 9 πράξεων τῆς χρυσοποιίας τοῦ Στεφάνου περιέχει καὶ 15 ἔτι κεφάλαια καὶ ἀποσπάσματα ἀπὸ διαφόρων ἀλχημικῶν ἔργων τοῦ Συνεσίου, τοῦ Ἀνεπιγράφου, τοῦ Ζωσίμου, τοῦ Χριστιανοῦ, τοῦ Μιχαῆλ Ψελλοῦ κτλ.

Ἀτυχῶς καίτοι κατὰ ταῦτα οὐκ ὀλίγοι κώδικες ὑπῆρχον ἐν Ἑλλάδι, οἵτινες εὐκολώτατα ἠδύναντο νὰ ἐκδοθῶσιν ὑπὸ Ἑλλήνων, τὴν ἐργασίαν ταύτην ἐπὶ τῶν ἀλχημικῶν ἔργων ἠτύχησε νὰ φέρῃ, ὡς γνωστόν, εἰς πέρας ὁ μέγας χημικὸς M. Berthelot τῇ ἐπικουρίᾳ τοῦ E. Ruelle δημοσιεύσας τὸ περίφημον αὐτοῦ τρίτομον ἔργον «*Collection des anciens alchimistes Grecs*», ὅπερ κατέστησεν αὐτὸν περιώνυμον.

ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ.— Ἡ βροχὴ διαπτόντων ἀστέρων τῆς 9ης Ὀκτωβρίου 1933*, ὑπὸ **Σ. Πλακίδου**. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ κ. Δ. Αἰγινήτου.

Ἡ ραγδαία μετεωρικὴ βροχὴ, ἡ ὁποία συνέβη κατὰ τὴν νύκτα τῆς 9ης Ὀκτωβρίου 1933, παρετηρήθη ἐν τῷ Ἐθνικῷ Ἀστεροσκοπεῖῳ Ἀθηνῶν ὑπὸ λίαν εὐνοϊκᾶς συνθήκας. Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν αὐτῆς ὁ οὐρανὸς ἦτο τελείως αἶθριος, ἐξαιρέσει δὲ τῆς θολώσεως, τὴν ὁποίαν ἐπαρουσίαζεν εἰς μικρὸν μόνον ἀπὸ τοῦ ὀρίζοντος ὕψος,

* S. PLAKIDIS.— La pluie d'étoiles filantes du 9 Octobre 1933.

λόγω τῆς καλυπτούσης τὰ περίξ κατωτέρας ομίχλης, κατὰ τὸ ὑπόλοιπον καὶ ἰδίᾳ περὶ τὸ ζενιθ ἦτο ἐκτάκτως διαυγής.

Τὸ φαινόμενον ὑπέπεσεν εἰς τὴν ἀντίληψίν μου σχεδὸν ἅμα τῇ ἀρχῇ τῆς ἐκδηλώσεως αὐτοῦ, ἦτοι ὀλίγον μετὰ τὴν 18^{ην} ὥραν μέσου χρόνου Greenwich, ὅτε, ἐνῶ ἀνειρχόμενι εἰς τὸ Ἄστεροσκοπεῖον, ἐφείλκυσαν τὴν προσοχήν μου δύο ταχεῖς διάττοντες πρώτου περιήπου μεγέθους καὶ χρώματος λευκοῦ κυανίζοντος, οἱ ὁποῖοι μὲ ἀφετηρίαν νοτίως τοῦ Ἄστοῦ κατῆλθον πρὸς τὸν ὀρίζοντα, ὁ μὲν διασχίσας τὸν Γαλαξίαν κατὰ μῆκος, ὁ δὲ διαγράφας τροχίαν πρὸς ἀνατολὰς αὐτοῦ καὶ σχεδὸν παράλληλον πρὸς τὴν τοῦ πρώτου. Ὅλιγον μετὰ τοὺς δύο τούτους ἐνεφανίσθησαν καὶ ἄλλοι διάττοντες διαφόρων μεγεθῶν, οἱ ὁποῖοι μὲ συνεχῶς αὐξοῦσαν συχνότητα ἐφάνιντο φερόμενοι σχεδὸν πρὸς πάσας τὰς διευθύνσεις. Ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν διαττόντων, τοὺς ὁποίους παρατήρησα καθ' ὁδόν, ἐπίσθη ὅτι δὲν πρόκειται περὶ σποραδικῶν τοιούτων, ἀλλὰ περὶ ἀξιοσημειώτου μετεωρικῆς βροχῆς, δι' ἣ καὶ ἅμα τῇ ἀνόδῳ μου εἰς τὸ Ἄστεροσκοπεῖον ἐπελήφθη τῆς συστηματικῆς παρατηρήσεως αὐτῆς, βοηθούμενος ὑπὸ τοῦ κ. Ἰω. Φωκᾶ, δοκίμου τοῦ Ἐ. Ἀστεροσκοπεῖου.

Κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην (18^ω. 30^α. Μ. Χ. Γ.) ἡ Σελήνη δὲν εἶχεν ἀνατελεῖ εἰσέτι. Ὁ οὐρανὸς εἶχε χροῶμα ἐξαιρετικῶς βαθύ μέλαν, πρὸς τὸ ὅποιον ἀπετέλει ἐκδηλον ἀντίθεσιν ἢ λευκάζουσα ζώνη τοῦ Γαλαξίου. Πλὴν τῶν διαφόρων λεπτομερειῶν αὐτοῦ, εἰς μεγάλην ἀπὸ τοῦ ζενιθ ἀκτῖνα ἦσαν εὐκρινῶς ὄρατοὶ ἀμυδροὶ ἀστέρες μέχρι ἐκτου μεγέθους. Ὑπὸ τοὺς ὅρους τούτους ἢ ἐπὶ τοῦ χάρτου σημειώσεις καὶ αὐτῶν ἔτι τῶν ἐγγύς τοῦ ὀρίου ὄρατότητος διαττόντων δὲν ἐφαίνετο δυσχερῆς, τοσοῦτο μάλλον καθ' ὅσον μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἢ πυκνότης τῶν ἐμφανιζομένων μετεώρων δὲν ἦτο σχετικῶς μεγάλη. Σὺν τῷ χρόνῳ ὅμως ἢ ἔντασις τοῦ φαινομένου ηὔξηθη εἰς τοιοῦτον βαθμόν, ὥστε ἐθεώρησα σκοπιμώτερον νὰ περιορισθῶ εἰς τὴν ἀρίθμησιν τῶν λαμπροτέρων τοῦλάχιστον μετεώρων, καθ' ὃν χρόνον ὁ κ. Φωκᾶς ἐσημείωνεν ἐπὶ τοῦ χάρτου ὅσα ἐξ αὐτῶν προσελάμβανεν. Ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους τοῦ φαινομένου ἐσημειώθησαν 133 διάττοντες, ὧν οἱ πλεῖστοι μεγέθους 0-3, ἐντὸς δὲ μιᾶς ὥρας ἐμετρήθησαν ἄνω τῶν 4000 κατὰ τὸ μάλλον ἢ ἦττον λαμπρῶν μετεώρων. Ὁ ἀριθμὸς ὅμως οὗτος εἶναι ἀσφαλῶς κατώτερος τοῦ πραγματικοῦ, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι πολλοὶ διάττοντες, ἰδίως ἐκ τῶν ἀμυδροτέρων, διέφυγον τὴν ἀρίθμησιν, καθ' ἣν στιγμὴν ἐφείλκετο ἢ προσοχὴ πρὸς ἄλλο σημεῖον τοῦ οὐρανοῦ ἐκ τῆς λάμψεως ἐνός ἢ καὶ περισσοτέρων μεγάλου μεγέθους.

Ἡ μεγίστη ἔντασις τῆς βροχῆς ἐσημειώθη περὶ τὴν 20^{ην} ὥραν Μ. Χ. Γ., ὁπότε καὶ ἡ ἀρίθμησις ἀπέβη δυσχερῆς, διότι πανταχόθεν ἐνεφανίζοντο διάττοντες, ὁ εἶς κατόπιν τοῦ ἄλλου, συχνότατα δὲ καὶ κατὰ πολυμεεῖς ομάδας. Ἐγγύς τοῦ μεγίστου ὁ ἀριθμὸς τῶν διαττόντων ἐξετιμήθη εἰς 15-20 κατὰ μέσον ὄρον ἐντὸς ἐνός δευτερολέπτου.

Τὸ φαινόμενον διήρκεσε μέχρι περίπου τῆς 21^ω. 30^λ. Μ. Χ. Γ., ὅποτε παρατηρήθησαν ὀλίγοι μόνον σποραδικοὶ διαττόντες κατὰ λίαν ἀραιὰ χρονικὰ διαστήματα. Εἰς τὴν ἐλάττωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν διαττόντων περὶ τὴν ὥραν ἐκείνην συνέβαλεν ἐν μέρει καὶ ὁ φωτισμὸς τοῦ οὐρανοῦ ὑπὸ τῆς Σελήνης, ἡ ὁποία, οὔσα ἡλικίας 20 ἡμερῶν, εὕρισκετο ἤδη εἰς ὕψος 40° περίπου καὶ ἐπεσκίαζε τοὺς ἀμυδροτέρους ἐξ αὐτῶν.

Ἐν γένει οἱ διαττόντες τῆς τελευταίας βροχῆς ἦσαν μᾶλλον βραδεῖς, χρώματος ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ λευκοῦ ὑποκιτρίνου καὶ μεγέθους μέχρι μηδενὸς περίπου, αἱ δὲ οὐραὶ αὐτῶν ἦσαν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἤττον βραχεῖαι καὶ φευγαλέαι. Τινὲς ἐν τούτοις ἐκ τῶν λαμπροτέρων συνωδεύοντο ὑπὸ μακρᾶς φωτεινῆς οὐρᾶς μετ' ἐρυθρῶν ἢ χρυσοκιτρίνων παρυφῶν, ἄλλοι δὲ κατέλειπον μετὰ τὴν ἀπόσβεσίν των βραχείας διαρκείας φωτεινὸν ἴχνος.

Προφανῶς πρόκειται περὶ βροχῆς Δρακοντιδῶν, διότι ἅπαντες οἱ διαττόντες ἐφαίνοντο προερχόμενοι ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Δράκοντος. Πολλάκις μάλιστα μεταξὺ τοῦ γ καὶ τοῦ ξ Δράκοντος παρατηρήθησαν διαττόντες, οἱ ὅποιοι διέγραφαν μικρᾶς ἀκτίνος ἡμιπεριφερείας, ἐνῶ ἄλλοι ἀνέλαμπον καὶ ἐξηφανίζοντο ἐπὶ τόπου ἄνευ αἰσθητῆς διαδρομῆς, μαρτυροῦντες οὕτω τὴν ἐν τῇ περιοχῇ τῶν ἀστέρων τούτων θέσιν τοῦ ἀκτινοβόλου.

Ὁ γραφικὸς προσδιορισμὸς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συνόλου τῶν σημειωθέντων διαττόντων τοποθετεῖ τὸ ἀκτινοβόλον ὀλίγον νοτιώτερον, εἰς σημεῖον, τοῦ ὁποίου αἱ κατὰ προσέγγισιν συντεταγμέναι εἶναι :

$$\alpha = 18^{\omega} 10^{\lambda} \text{ καὶ } \delta = + 45^{\circ}.$$

Ἀξιοσημεῖωτος συνάντησις πολλῶν μετεωρικῶν τροχιῶν παρατηρεῖται ἐπίσης ἐγγύτατα τοῦ ζ Δράκοντος, παρέχουσα ἐπὶ τοῦ χάρτου τὴν ἐντύπωσιν δευτέρου ἀκτινοβόλου εἰς τὸ σημεῖον :

$$\alpha = 17^{\omega} 40^{\lambda} \text{ καὶ } \delta = + 66^{\circ}.$$

Ἐὰν ἐν τούτοις, παραλείποντες πάντας τοὺς ἄλλους, λάβωμεν ὑπ' ὄψιν μόνον ἐκείνους ἐκ τῶν διαττόντων, οἵτινες ἐνεφανίσθησαν ἐγγὺς τῆς Κεφαλῆς τοῦ Δράκοντος, αἱ ἐπεκτάσεις τῶν τροχιῶν αὐτῶν τέμνονται κατὰ τὸ σημεῖον :

$$\alpha = 18^{\omega} 5^{\lambda} \text{ καὶ } \delta = + 55^{\circ}, 5$$

ὅπερ ἀποτελεῖ τὴν πιθανωτέραν θέσιν τοῦ ἀκτινοβόλου.

Ἀραιότεραι μετεωρικαὶ βροχαὶ ἐκ τοῦ ἐν τῇ περιοχῇ τῆς Κεφαλῆς τοῦ Δράκοντος ἀκτινοβόλου εἶχον παρατηρηθῆ ὡσαύτως κατὰ τὴν 9^η Ὀκτωβρίου 1920 καὶ 1926 ὑπὸ τοῦ Denning καὶ ἄλλων (M. N. 87, 1, 1926). Τόσον ἐκεῖναι, ὅσον καὶ ἡ ἐσχάτως παρατηρηθεῖσα, ὀφείλονται προφανῶς εἰς τὴν διάλυσιν τοῦ περιοδικοῦ κομήτου Giacobini-Zinner, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ὁμοιότητος τῶν στοιχείων τῆς

τροχιᾶς τοῦ τελευταίου τούτου πρὸς τὰ στοιχεῖα τῆς τροχιᾶς τοῦ μετεωρικοῦ σμή-
νους. (Πρβλ. Handbook of the B. A. A. for 1933 καὶ Circ. N° 452 du Bureau
Central de Copenhagen).

Κατὰ τὰς μέχρι τοῦδε πληροφορίας ἡ τελευταία βροχὴ διαττόντων παρατηρήθη
εὐρύτατα οὐ μόνον ἐν Ἑλλάδι, ἀλλὰ καὶ καθ' ἅπασαν σχεδὸν τὴν Εὐρώπην.

RÉSUMÉ

Le phénomène a été observé à Athènes dans des conditions météoro-
logiques les plus favorables. L'averse météorique a commencé à attirer
notre attention vers 18^h. (T. U.) et elle s'est prolongée jusqu'à 21^h. 30^m, avec
un maximum accusé à 20^h. Nous avons compté plus de 4000 météores dans
une heure, tandis que leur nombre vers le maximum a été estimé de 15 à 20
par seconde. A l'aide de 133 météores, les plus brillants, qui ont été enre-
gistrés sur une carte, nous avons déduit une position du radiant:

$$\alpha = 18^{\text{h}}. 10^{\text{m}}. \text{ et } \delta = + 45^{\circ}.$$

En se servant seulement de ceux qui ont été notés près de la Tête du
Dragon, on obtient comme coordonnées du radiant:

$$\alpha = 18^{\text{h}}. 5^{\text{m}}. \text{ et } \delta = + 55^{\circ}, 5.$$

Les Droconides observées avaient en général une couleur blanche
jaunâtre; leurs mouvements étaient plutôt lents et leurs trajectoires en
majorité courtes et fugitives.

ΧΗΜΕΙΑ.—Τρόπος ἐπιλογῆς ἑλληνικῶν φυλῶν ζακχαρομυκῆτων Κύπρου
καὶ Σαντορίνης εἰς ὑπερόξινον περιβάλλον τρυγικοῦ ὀξέος, παρου-
σία οἰνοπνεύματος καὶ θεϊκοῦ μαγνησίου*, ὑπὸ Γ. Κ. Κελαϊδίτου.
Ἀνεκοινώθη ὑπὸ κ. Κ. Βέη.

Ἐκτὸς τῶν ἐν χρήσει οὐδετέρων μεθόδων ἐπιλογῆς, (Bertrand-Thomas, Han-
sen κλπ.) ὁ Jean Effront ἐφήρμοσε τὴν εἰς ὄξινον περιβάλλον ἐπιλογὴν τῶν σακχα-
ρομυκῆτων. Ἡ ἐπιλογὴ αὕτη ἐπιτυγχανομένη διὰ παραμονῆς τῶν κυττάρων εἰς ὑγρὸν
περιβάλλον ἀνοργάνων ὀξέων, κυρίως θεϊκοῦ ὀξέος, συντελεῖ εἰς τὸν βιοχημικὸν δια-
χωρισμὸν τῶν κυττάρων διὰ καθηλώσεως τῶν ἀσθενικῶν, τῇ ἐπιδράσει τῶν ὑδρογο-
νιόντων, καὶ παραμονῆς τῶν δυναμένων νὰ ἀνθέξουν, ἐξ ὧν ἐπιτυγχάνεται ἡ ἰσχυρο-
ποίησις τῆς φυλῆς.

Πειραματισθέντες διὰ τῆς μεθόδου Effront ἐπὶ ἰθαγενῶν φυλῶν σακχαρομυ-

* G. KELAÏDITIS. — Étude et manière de selection concernant les races helléniques des
saccharomyces de Chypre et de Santorin.

* Ἀνεκοινώθη κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 16 Νοεμβρίου 1933.